

Reglement van Orde van College van procureurs-generaal, Openbaar Ministerie

Het College van procureurs-generaal,

Gelet op artikel 131, vierde en vijfde lid, en artikel 133 van de Wet op de rechterlijke organisatie,

Besluit:

Vast te stellen het navolgend reglement met betrekking tot zijn werkwijze en besluitvorming.

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

In dit reglement wordt verstaan onder:

- College*: het College van procureurs-generaal, bedoeld in artikel 130 van de Wet op de rechterlijke organisatie;
- procureur-generaal*: de rechterlijk ambtenaar, bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 5° van de Wet op de rechterlijke organisatie, alsmede de ambtenaar bedoeld in artikel 130, vierde lid van de Wet op de rechterlijke organisatie;
- voorzitter*: de op grond van artikel 130, derde lid van de Wet op de rechterlijke organisatie als zodanig benoemde procureur-generaal;
- onderdelen*: de parketten, als genoemd in artikel 134 van de Wet op de rechterlijke organisatie, alsmede de functionele onderdelen van het openbaar ministerie;
- rijksrecherche*: de rijksrecherche, als bedoeld in artikel 49 van de Politiewet 2012;
- minister*: de Minister van Justitie en Veiligheid.

§ 2. Vergadering en besluitvorming

Artikel 2

- De besluitvorming van het College vindt in de vergadering plaats.
- Van de vergadering wordt een besluitenlijst opgemaakt. De besluitenlijst wordt in de eerstvolgende vergadering door het College vastgesteld en vervolgens bekendgemaakt binnen het openbaar ministerie en de rijksrecherche.

Artikel 3

- Met inachtneming van artikel 131, eerste tot en met derde lid van de Wet op de rechterlijke organisatie kan het College, in afwijking van het bepaalde in artikel 2, eerste lid, buiten de vergadering een besluit nemen. Een procureur-generaal kan in het kader van zijn in het eerste lid van artikel 6 bedoelde portefeuilles een schriftelijk en gemotiveerd voorstel daartoe doen aan de andere procureurs-generaal.
- Indien geen van hen bezwaar maakt tegen besluitvorming buiten de vergadering, is de in het eerste lid bedoelde procureur-generaal gemachtigd om namens het College het besluit te nemen.
- Het besluit wordt vastgelegd in de besluitenlijst van de eerstvolgende vergadering. Daarbij wordt aangegetekend dat het een besluit betreft dat op grond van het eerste lid is genomen.

Artikel 4

- Indien door ontstentenis of belet het in artikel 131, eerste lid van de Wet op de rechterlijke organisatie bedoelde aantal procureurs-generaal niet aanwezig is en besluitvorming in de eerstkomende vergadering niet kan worden afgewacht, is de voorzitter gemachtigd te beslissen. De voorzitter beslist in een dergelijk geval in overleg met de andere procureur-generaal indien deze aanwezig is.
- Over op grond van het vorige lid genomen besluiten licht de voorzitter zo spoedig mogelijk de

andere procureurs-generaal in. Deze besluiten worden opgenomen in de besluitenlijst van de eerstvolgende vergadering van het College. Daarbij wordt aangetekend dat het besluiten betreft die op grond van het eerste lid zijn genomen.

3. Het College stelt de volgorde vast, waarin de andere procureurs-generaal het voorzitterschap waarnemen bij belet van de voorzitter. De procureur-generaal die het voorzitterschap waarneemt treedt, voor de duur van de waarneming, in alle bevoegdheden van de voorzitter. In geval van belet van langere duur licht het College de onderdelen en de rijksrecherche alsmede de minister hierover schriftelijk in.

Artikel 5

1. De procureurs-generaal zijn gemachtigd om namens het College andere dan op strafrechtelijk terrein gelegen wettelijke bevoegdheden uit te oefenen.
2. Een procureur-generaal oefent een bevoegdheid als bedoeld in het eerste lid niet uit dan nadat een andere procureur-generaal hiermee heeft ingestemd.
3. In spoedeisende gevallen kan van de in het tweede lid genoemde instemming worden afgezien.
4. De uitoefening van een bevoegdheid namens het College wordt vastgelegd in de besluitenlijst van de eerstvolgende vergadering. Daarbij wordt aangetekend dat het een beslissing op grond van het eerste lid betreft.

Artikel 6

1. Het College verdeelt de taken en werkzaamheden onder de procureurs-generaal met inachtneming van de opdracht die de minister op de voet van artikel 132, tweede lid van de Wet op de rechterlijke organisatie aan de voorzitter heeft gegeven. Deze verdeling van portefeuilles wordt bekend gemaakt binnen het openbaar ministerie en de rijksrecherche en aan de minister.
2. De procureurs-generaal zijn in het kader van hun in het eerste lid bedoelde portefeuilles bevoegd om namens het College bijzondere aanwijzingen te geven.
3. In het geval een procureur-generaal overeenkomstig het vorige lid een aanwijzing heeft gegeven, licht de procureur-generaal zo spoedig mogelijk de andere procureurs-generaal in.
4. Een overeenkomstig het tweede lid gegeven aanwijzing behoeft bekrachtiging in de eerstvolgende vergadering van het College.

Artikel 7

1. De voorzitter ondertekent brieven van het College aan de minister.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen de procureurs-generaal brieven van het College over onderwerpen in het kader van de hun toebedeelde portefeuilles ondertekenen.
3. Op elke vergadering is een overzicht beschikbaar van alle brieven die door de procureurs-generaal namens het College zijn verzonden sinds de vorige vergadering.

§ 3. Overleg met de minister

Artikel 8

1. De voorzitter legt een besluit van het College tot vaststelling van algemene aanwijzingen voor het opsporings- en vervolgingsbeleid en voor de uitoefening van andere taken en bevoegdheden van de officier van justitie of van de advocaat-generaal voor de inwerkingtreding schriftelijk voor aan de minister, zodat deze zich een oordeel kan vormen over dat besluit.
2. Indien het oordeel van de minister daartoe aanleiding geeft, vindt overleg tussen het College en de minister plaats. Een aanwijzing treedt niet in werking dan nadat het overleg is afgerond.
3. De in het eerste lid bedoelde aanwijzingen worden gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant.

Artikel 9

1. Het College stelt de minister op de hoogte van algemene ontwikkelingen, van voorvallen en van strafzaken die de hoofdlijnen van het beleid met betrekking tot de strafrechtelijke rechtshandhaving raken of die van bijzondere betekenis zijn voor de rechtshandhaving, alsmede in de gevallen waarvan de minister dat heeft aangegeven.
2. Het College stelt de minister op de hoogte van voornemens tot doorlaten en tot het inzetten van burgerinfiltranten.

§ 4 Slotbepalingen

Artikel 10

Het Reglement van Orde College van procureurs-generaal, zoals vastgesteld op 31 mei 1999 (*Stcrt.* 1999, 106, pag. 13), wordt ingetrokken.

Artikel 11

1. Dit reglement treedt in werking op 9 september 2022.
2. Dit reglement wordt gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant en is raadpleegbaar via de website van het openbaar ministerie, www.om.nl.

Goedgekeurd door de Minister van Justitie en Veiligheid bij besluit van 18 augustus 2022, nr. 4104933.

's-Gravenhage, 1 juli 2022

*Het College van procureurs-generaal,
G.W. van der Burg*

TOELICHTING

Inleiding

Dit reglement treedt in de plaats van het Reglement van Orde College van procureurs-generaal, zoals vastgesteld op 31 mei 1999 (Stcrt. 1999, 106), en strekt tot uitvoering van het voorschrift van artikel 131, vierde lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie (hierna: Wet RO). Deze bepaling schrijft voor dat het College van procureurs-generaal (hierna: het College) bij reglement nadere regels stelt met betrekking tot zijn werkwijze en besluitvorming. Het vijfde lid van artikel 131 van de Wet RO bepaalt dat in het reglement in ieder geval wordt geregeld in welke gevallen de voorzitter een voorgenomen beslissing aan de minister voorlegt en dat daaronder in ieder geval zijn begrepen de beslissingen bedoeld in artikel 140a van het Wetboek van Strafvordering. In artikel 9 van het reglement wordt aan dit voorschrift uitvoering gegeven. In de artikelen 3 tot en met 6 van het reglement wordt invulling gegeven aan de bepaling in het eerste lid van artikel 133, eerste lid, van de Wet RO dat het College een procureur-generaal kan machtigen een of meer van zijn bevoegdheden uit te oefenen, tenzij de regeling waarop de bevoegdheid steunt of de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet.

Algemeen

Het met ingang van 9 september 2022 ingetrokken Reglement van Orde is in 1999 in werking getreden, kort na de reorganisatie van het openbaar ministerie (hierna: OM). Met de oprichting van het College van procureurs-generaal is de verhouding tussen de procureurs-generaal en de minister ingrijpend veranderd. Tot de reorganisatie vergaderden de procureurs-generaal onder voorzitterschap van de minister, sindsdien vergadert het College onder voorzitterschap van een daartoe door de minister benoemde procureur-generaal. In 1999 heeft de positie van de voorzitter een wettelijke grondslag gekregen in artikel 130 van de Wet RO en is de informatievoorziening door het College aan de minister opnieuw vorm gegeven met de bepaling in art. 131 van de Wet RO dat het reglement in ieder geval regelt in welke gevallen de voorzitter van het College een voorgenomen beslissing voorlegt aan de minister. Sinds 2011 bepaalt dit artikel dat daaronder in ieder geval zijn begrepen de beslissingen bedoeld in artikel 140a van het Wetboek van Strafvordering.

De verhouding tussen het College en de minister is in de afgelopen twee decennia uitgekristalliseerd. De manier waarop de minister door het College wordt geïnformeerd is uitgegroeid tot een bestendige werkwijze die zijn bruikbaarheid en houdbaarheid heeft bewezen. Het reglement is al die tijd echter onveranderd gebleven en nu op onderdelen gedateerd. Dat is mede terug te voeren op het feit dat de inrichting van het OM-concern in de loop der tijd is gewijzigd, dat het besturingsstelsel is veranderd en dat de samenstelling van het College is herzien. Dit heeft aanleiding gegeven om het reglement te actualiseren en te moderniseren.

Paragraafsgewijze toelichting

De begripsbepaling in paragraaf 1 is geactualiseerd in verband met een aantal wijzigingen in de Wet RO. In artikel 1 onderdeel b is de wetswijziging verwerkt die erin voorziet dat in het College een lid kan worden benoemd dat niet voldoet aan de vereisten tot benoeming als rechterlijk ambtenaar (Stb. 2016, 361). De wijzigingen in de Wet RO waarmee in 2007 het functioneel parket en in 2015 het parket centrale verwerking openbaar ministerie een wettelijke grondslag hebben gekregen (Stb. 2006, 285 en Stb. 2014, 225), zijn verwerkt in artikel 1 onderdeel d. Hier is ook een algemene verwijzing opgenomen naar 'de functionele onderdelen' van het OM. Ofschoon het OM op dit moment geen andere functionele onderdelen dan de dienstverleningsorganisatie openbaar ministerie (de DVOM) kent, is gekozen voor een algemene verwijzing. De noodzaak tot flexibiliteit in de inrichting van de organisatie is immers een vast gegeven. Meermalen is gebleken dat het OM op veranderingen moet kunnen inspelen en dat een aanpassing van de inrichting van de organisatie daardoor wenselijk was. Niet ondenkbaar is dat de – al dan niet tijdelijke – inrichting van andere functionele onderdelen in de toekomst nodig zal zijn. Met een algemene verwijzing naar 'de functionele onderdelen' is hiervoor ruimte gelaten.

Met de inwerkingtreding van de Politiewet 2012 is niet alleen de aansturing van de rijksrecherche bij het College belegd maar ook het beheer van deze dienst en het aanstellen, bevorderen, schorsen en ontslaan van haar ambtenaren vanaf schaal 14. De rijksrecherche maakt geen onderdeel van het openbaar ministerie uit maar ressorteert rechtstreeks onder het College. De rijksrecherche komt daarmee een 'eigen' plaats toe in het Reglement van Orde en is dan ook afzonderlijk benoemd in artikel 1 onderdeel e.

Ten slotte benoemt artikel 1 onderdeel f dat in het reglement, in lijn met de Wet RO, de Minister van

Justitie en Veiligheid wordt bedoeld in de bepalingen over informatievoorziening, afstemming en overleg.

Paragraaf 2 regelt de werkwijze van het College met betrekking tot zijn vergadering en besluitvorming. In deze paragraaf zijn de bepalingen met betrekking tot de taakverdeling binnen het College en machtiging van de procureurs-generaal ondergebracht. De regeling met betrekking tot de vergadering en besluitvorming is in grote lijnen gelijk gebleven. De bepalingen met betrekking tot de vergadering van het College zijn vereenvoudigd en in overeenstemming gebracht met de werkwijze die al jaren staande praktijk is. In het eerste lid van artikel 2 is vooropgesteld dat de besluitvorming van het College plaatsvindt in de vergadering. Hiermee is het uitgangspunt dat ten grondslag ligt aan de bepaling over de besluitvorming buiten de vergadering expliciet gemaakt. In het tweede lid is ten aanzien van de verslaglegging vastgelegd dat – conform de praktijk niet langer tevens een verslag maar uitsluitend – een besluitenlijst wordt opgesteld van de vergadering.

De mogelijkheid van besluitvorming buiten de vergadering is gehandhaafd in artikel 3. Voortaan kan het initiatief tot het nemen van een besluit buiten de vergadering ook uitgaan van iedere andere procureur-generaal dan de voorzitter. Met de beperking dat deze mogelijkheid enkel bestaat in het kader van een aan de betreffende procureur-generaal toebedeelde portefeuille, is de positie van de voorzitter in ere gehouden. De procureur-generaal van wie het initiatief tot het nemen van een besluit buiten de vergadering is uitgegaan, neemt in een dergelijk geval namens het College het besluit met betrekking tot zijn portefeuille. Het betreft een machtiging op grond van artikel 133, eerste lid, van de Wet RO.

In artikel 4 is vastgehouden aan de voorziening die rechtsgeldige besluitvorming mogelijk maakt in het geval het quorum niet aanwezig is en een beslissing geen uitstel kan lijden. Ter borging van de collegialiteit van de besluitvorming schrijft het derde lid van dit artikel voor dat wanneer er in een dergelijk geval naast de voorzitter nog een andere procureur-generaal is, de voorzitter die van de machtiging in artikel 4 gebruik wil maken, met deze andere procureur-generaal overlegt. Dit overleg betreft de vraag of besluitvorming geen uitstel duldt én of de aard van de te nemen beslissing zich niet tegen afhandeling krachtens machtiging verzet – de voorwaarden van artikel 133, eerste lid, van de Wet RO – alsmede de beslissing zelf. Overeenstemming met deze andere procureur-generaal is niet vereist. Ingevolge artikel 131, derde lid, van de Wet RO geeft de stem van de voorzitter de doorslag in het geval de voorzitter en de andere procureur-generaal niet tot overeenstemming kunnen komen. In het derde lid is de regeling voor de waarneming bij belet van de voorzitter opgenomen. Hier is sprake van een terminologiewijziging, niet van een inhoudelijke wijziging. Met de term ontstentenis in het reglement van 1999 werd de situatie van belet bedoeld. In deze bepaling is expliciet gemaakt dat de procureur-generaal die het voorzitterschap waarneemt, voor de duur van de waarneming, in alle bevoegdheden van de voorzitter treedt.

Artikel 5 machtigt de procureurs-generaal om andere wettelijke bevoegdheden namens het College uit te oefenen dan strafrechtelijke. Met deze machtiging op grond van artikel 133, eerste lid, van de Wet RO is expliciet gemaakt dat deze bevoegdheden ook toekomen aan de procureurs-generaal, die deze bevoegdheden namens het College kunnen uitoefenen. Hierbij is gedacht aan bevoegdheden die zich voornamelijk op het gebied van het bestuursrecht en het privaatrecht bevinden, zoals bevoegdheden die voortvloeien uit de Wet openbaarheid van bestuur, de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens, de Algemene Verordening Gegevensbescherming en het Burgerlijk Wetboek. Dit betreft nadrukkelijk niet de bevoegdheden die ingevolge de Mandaatregeling beheer openbaar ministerie 2012 (*Stcrt.* 2012, 16567) aan het College in ondermandaat, bij volmacht of bij machtiging zijn verleend.

De bepalingen met betrekking tot de taakverdeling binnen het College en de machtiging van de procureurs-generaal zijn ondergebracht in artikel 6. De uitgangspunten zijn in grote lijnen gelijk gebleven. Overbodige bepalingen zijn geschrapt. Een voorbeeld hiervan is de bepaling dat de Collegeleden elkaar gevraagd en ongevraagd alle inlichtingen verschaffen die nodig zijn voor een eenvormig en consistent bestuur.

Artikel 7 bevat een gemoderniseerde regeling voor de ondertekening van brieven van en namens het College.

In paragraaf 2 zijn procedurele waarborgen opgenomen ten aanzien van door een procureur-generaal namens het College genomen besluiten en door een procureur-generaal namens het College respectievelijk de voorzitter ondertekende brieven in het kader van een aan de betreffende procureur-generaal toebedeelde portefeuille.

Paragraaf 3 bepaalt in welke gevallen de voorzitter een voorgenomen beslissing aan de minister voorlegt. Artikel 8 betreft de wijze waarop het College de minister in staat stelt om politieke verantwoordelijkheid voor het openbaar ministerie vorm en inhoud te geven in het proces van de totstandkoming van het belangrijkste juridische instrumentarium voor de hoofdlijnen van het strafrechtelijk handhavingsbeleid, te weten de algemene aanwijzingen. In de redactie is tot uitdrukking gebracht dat deze bepaling ziet op de aanwijzingen in de zin van artikel 130, zesde lid, Wet RO. Dit betekent een verruiming ten opzichte van artikel 8 in het reglement van 1999, dat enkel sprak van algemene aanwijzingen voor het transactie- en strafvorderingsbeleid. De bepaling in het derde lid van artikel 8 uit het reglement van 1999 dat algemene aanwijzingen 'in voorkomende gevallen in overeenstemming

met het oordeel van de minister worden gebracht, alvorens ze in werking treden' is vervangen door een formulering die beter past in het wettelijke systeem. Enerzijds is het College op grond van artikel 130, zesde lid, Wet RO zelfstandig bevoegd tot het opstellen van algemene aanwijzingen. Anderzijds is bij het vormgeven van het opsporings- en vervolgingsbeleid de democratische legitimatie van groot belang en is de minister, mede gelet op zijn algemene aanwijzingsbevoegdheid op grond van artikel 127 Wet RO, volledig politiek verantwoordelijk voor de uitoefening van deze bevoegdheid door het College. Met de bepaling dat er overleg plaatsvindt tussen het College en de minister indien het oordeel van de minister daartoe aanleiding geeft en dat een aanwijzing niet in werking treedt dan nadat het overleg met de minister is afgerond, is helder dat het gaat om een eigenstandige bevoegdheid van het College én dat de minister voorafgaand aan de inwerkingtreding in staat wordt gesteld om te beoordelen of deze de voorgenomen aanwijzingen voor haar of zijn politieke verantwoordelijkheid kan nemen en om aan dat oordeel zo nodig conclusies te verbinden. In artikel 9 is de bepaling gehandhaafd dat het College de minister op de hoogte houdt van algemene ontwikkelingen, van voorvallen en strafzaken van bijzonder belang voor de strafrechtelijke rechtshandhaving en van beslissingen bedoeld in artikel 140a van het Wetboek van Strafvordering. Deze bepaling – voorheen neergelegd in artikel 11 van het reglement van 1999 – is in overeenstemming gebracht met de werkwijze die al jaren staande praktijk is en in lijn gebracht met artikel 131, vijfde lid, Wet RO.